

Maria Małek
Magdalena Podobas
Małgorzata Zielińska

2. Temat: Antysemityzm kiedyś i dzisiaj¹

Cele kształcenia — wymagania ogólne

Uczeń:

- Znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego,
- Wyraża własne zdanie w wybranych sprawach publicznych i uzasadnia je,
- Jest otwarty na odmienne poglądy,
- Rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązania, w tym rozpoznaje przypadki łamania norm demokratycznych i ocenia ich konsekwencje,
- Wyjaśnia znaczenie indywidualnej i zbiorowej aktywności obywateli,
- Współpracuje z innymi — planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.

Cele kształcenia — wymagania szczegółowe

Uczeń:

- Zna pojęcia: antysemityzm, holocaust/Holocaust, ustawy norymberskie, noc kryształowa, getto, ostateczne rozwiązanie,
- Wyjaśnia, na czym polegało łamanie praw człowieka przez nazistów wobec narodu żydowskiego,
- Podaje możliwe sposoby przeciwstawiania się przejawom nietolerancji.

Metody

- Pogadanka nauczająca,
- Praca w grupach,
- Analiza tekstu źródłowego,
- Analiza źródeł ikonograficznych.

Środki dydaktyczne

- Kartki papieru formatu A3,
- Flamastry,
- Wycinki z prasy codziennej na temat przejawów antysemityzmu i nietolerancji rasowej współcześnie,
- Ustawy norymberskie,
- Tekst do zadania o nocy kryształowej (materiały z warsztatów „Archiwum jako warsztat pracy nauczyciela historii” — folder: V_WARSZAWSCY_ZYDZI),
- Opis getta autorstwa Marka Stocka,
- Relacja Jürgena Stroopa o likwidacji getta warszawskiego w 1943 r.,
- Przemówienie Heinricha Himmlera do grupenführerów z 4 X 1943 r.,

¹ Wg nowej podstawy programowej lekcja przeznaczona jest dla gimnazjum. Zajęcia powinny zostać przeprowadzone w bloku 2 x 45 min. Zrealizowane powinny być po lekcji o prawach człowieka, aby uczniowie już je znali. Byłoby dobrze, aby pracą domową dla chętnych z poprzedniej lekcji było znalezienie wycinków prasowych dotyczących incydentów antysemickich w Polsce i na świecie.

- Afisze o tyfusie plamistym i Żydach.

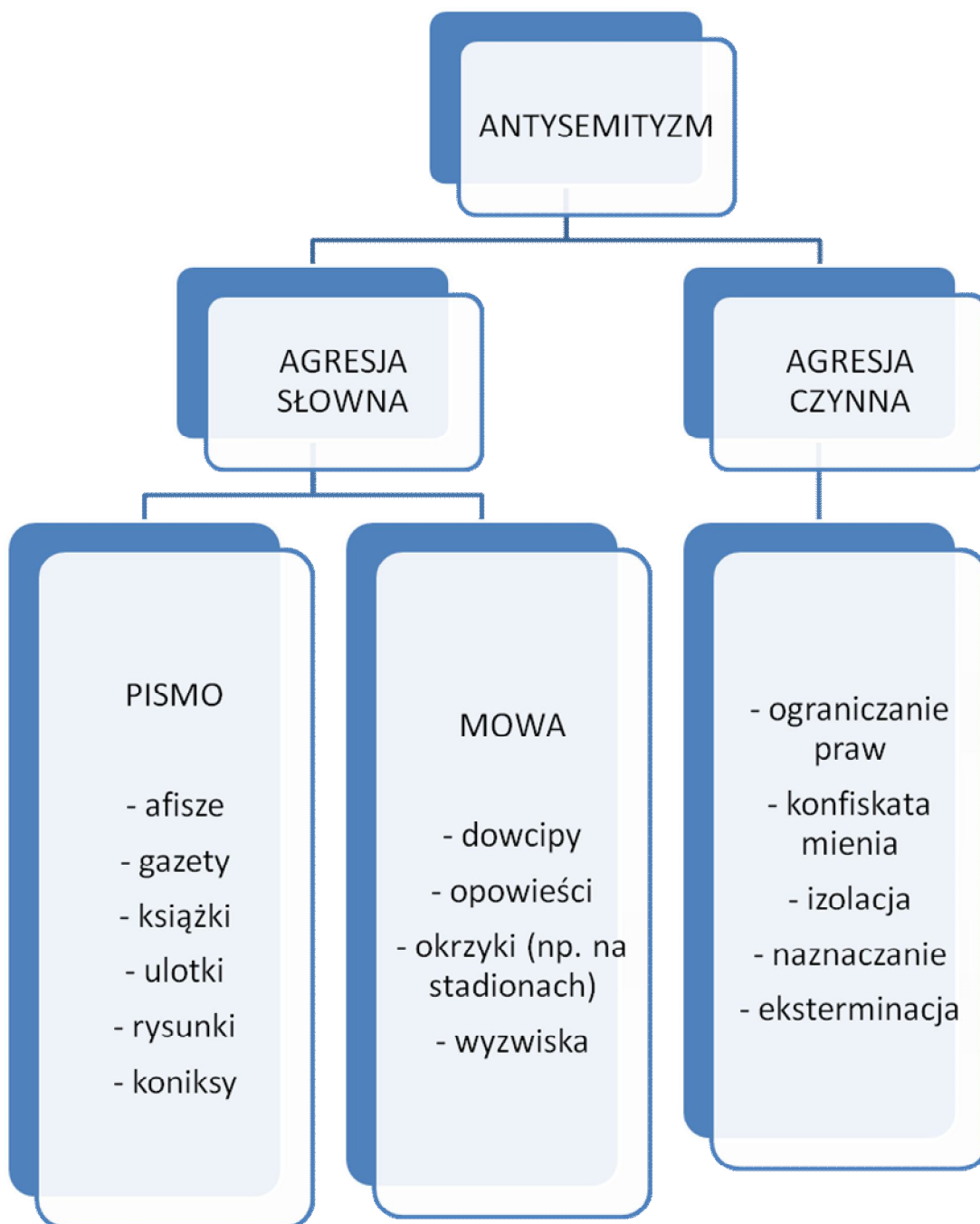
Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie

- Wstępne czynności organizacyjne lekcji.
- Nauczyciel pracując metodą pogadanki nauczającej przypomina dzieje narodu żydowskiego, wprowadza pojęcie diaspora, wskazuje na różnice między narodowością a wyznaniem.

2. Rozwinięcie

- Uczniowie pracują ze słownikiem pojęć historycznych — odnajdują termin antysemityzm oraz zapisują jego definicję do zeszytu.
- Uczniowie pod kierunkiem nauczyciela opracowują wspólnie wykres zawierający przykłady antysemityzmu podane przez uczniów.



- Uczniowie poznają przykłady antysemityzmu z przeszłości, analizując w parach tekst ustaw norymberskich i szukając odpowiedzi na pytania: kto wg tego dokumentu jest Żydem? jakie prawa przysługują Żydom, a jakich praw ich pozbawiono?
- Uczniowie pracują w parach nad tekstami źródłowymi (tekst do zadania o nocy kryształowej, opis getta autorstwa Marka Stocka, relacja Jurgena Stroopa o likwidacji getta warszawskiego w 1943 r.), na podstawie których starają się określić, jak postępował proces eskalacji antysemityzmu w Niemczech.

3. Podsumowanie

- Nauczyciel podsumowuje wspólnie z uczniami pracę w grupach.
- Uczniowie pod kierunkiem nauczyciela omawiają afisze i plakaty o tyfusie plamistym i Żydach.

- Nauczyciel czyta na głos przemówienie Heinricha Himmlera do gruppenführerów z 4 X 1943 r.
- Pogadanka o współczesnym antysemityzmie, oglądanie wycinków prasowych przyniesionych przez nauczyciela i uczniów.

Praca domowa

Nauczyciel prosi wszystkich uczniów, aby napisali krótki esej na temat: „Co ja mogę zrobić, aby nienawiść rasowa nie rozprzestrzeniła się?”.

Zadanie dla chętnych: spróbuj wcielić się w osobę narodowości żydowskiej i napisać jej wspomnienia z czasów wojny lub opisz, jak widzi ona współczesną Polskę w kontekście antysemityzmu.